

בתוקף מתאריך: 1.5.01

פרק: 02 - סוהרים

ת. עדכון אחרון: 13.10.2004

מס' הפקו 02.06.00

כללי השימוש בחומר מדמיע

1. א. השימוש בחומר מדמיע הוא אחד האמצעים המשמש לצורך השתלטות על אסירים בעת התפרעות, מהומה, תקיפת סוהרים, הפרה חמורה של הסדר והמשמעת.
- ב. ככלל, השימוש בחומר המדמיע עדיף על השימוש באמצעים אחרים לאור הנזק הגופני הקטן שהוא גורם. החומר המדמיע מוציא את האסיר מכלל פעולה ומאפשר השתלטות מהירה של הסוהרים על המתרחש לשם השבת הסדר על כנו.
- ג. אופן השימוש במכשירי הדמיע השונים ובמסכות ההגנה מפני חומר הדמיע פורט בנוהל בטחון.
- ד. השימוש בחומר מדמיע מהווה אחד האמצעים של שימוש בכוח, ולפיכך יחולו עליו הוראות פקודת הנציבות 02.04.00 בשינויים המחייבים ובכפוף להוראות פקודה זו.
- ה. מחלקת הביטחון בשיתוף עם מינהל תכנון תקבע את תקן מכשירי הדמיע השונים שיימצאו בכל בית סוהר, ותהיה אחראית לאספקת מכשירי הדמיע וחומרי הדמיע לפי התקן שנקבע.
2. קביעת הכללים לשימוש בחומר מדמיע כלפי אסירים, לרבות כללי הזהירות, הכללים הרפואיים, וכללי אחסון וטיפול במכשירי הדמיע.
3. א. מכשיר הדמיע האישי יופעל על-ידי סוהר נושא המכשיר, במקרה שסוהר או אסיר נמצאים בסכנה של חבלה גופנית, ואין אפשרות להתגבר על האסיר ללא אמצעי שימוש בכוח.
- ב. סוהר יפעיל את מכשיר הדמיע שברשותו באישור קצין, בהעדר קצין במקום האירוע יפעל על-פי שיקול דעתו.

מטרה

סמכויות וכללים
מנחים להפעלת
מכשיר דמיע אישי
(סוג פלפל, סוג
102)

בתוקף מתאריך: 1.5.01	פרק: 02 - סוהרים
ת. עדכון אחרון: 13.10.04	מס' הפקודה: 02.06.00

4. א. מכשיר דמע לא אישי מסוג מודל - 5, או מיני יעקובסון, או רימון דמע, יופעל במקרה של התפרעות, הפרת סדר, ניסיון בריחה, או כל אירוע שלילי חריג של קבוצת אסירים, המהווה סיכון לפגיעה באסירים או בסוהרים או ברכוש בית הסוהר.
- ב. באזור בו חסומות דרכי הגישה, יש להעדיף את השימוש ברימון מדמיע על פני מכשיר דמע מודל 5 ומיני יעקובסון.
- ג. המכשיר יופעל רק לאחר שהגורם המוסמך להפעלת המכשיר, החליט שאין דרך יעילה אחרת להפסיק את האירוע השלילי.
- ד. הגורם המוסמך לאשר שימוש במכשיר הדמע הלא אישי הוא: מפקד המחוז ובהעדרו סגן מפקד המחוז.
- ה. במקרים חריגים בהם נשקפת סכנה ממשית ומיידית לחיי אסירים או סוהרים וקיים צורך דחוף בשימוש במכשיר הדמע, מוסמך מנהל בית הסוהר, סגנו או קצין תורן להורות על שימוש במכשיר הדמע.
- ו. דווח על מניעי השימוש, אופן השימוש ודרך הטיפול באירוע, יועבר על-ידי הקצין שהורה על השימוש במכשיר הדמע, סמוך לסיום האירוע, למנהל בית הסוהר.
- ז. אם נסיבות האירוע יאפשרו זאת, הגורם המוסמך יזהיר את האסירים כי הוא עומד לנקוט באמצעי זה.
- ח. אם נסיבות האירוע יאפשרו זאת במקרים בהם מצוי רופא בבית הסוהר, ייעשה השימוש בחומר המדמיע לאחר התייעצות עמו.
- ט. אין להפעיל מכשיר דמע לא אישי במקומות הבאים:
- (1) מרכז רפואי.
  - (2) מרפאות וחדרי חולים בבתי הסוהר וכן בקרבתם המיידית.
  - (3) בתוך תאי בידוד.
  - (4) בבית סוהר לאסירות או באגף לאסירות, אם בקרבת מקום ההפעלה נמצאות נשים בהריון או ילדים.
- י. לפני מתן ההוראה על השימוש במכשיר הדמע הלא אישי, יוודא המפקד כדלקמן:
- (1) חובש מצויד בתיק עזרה ראשונה ובלון חמצן נייד, נוכח במקום האירוע.
  - (2) כל הסוהרים חובשים מסכות תקינות ומורידים שרוולי חולצותיהם.

בתוקף מתאריך: 1.5.01	פרק: 02 - סוהרים
ת. עדכון אחרון: 13.10.04	מס' הפקודה: 02.06.00

3) אם הנסיבות מאפשרות זאת, יחזור המפקד בקצרה בפני הסוהרים על כללי השימוש במכשיר הדמיע.

יא. אין לכוון את מכשיר הדמיע כלפי הפנים.

יב. ככלל, מכשיר הדמיע לא יופעל כנגד הרוח.

יג. הסוהרים המפעילים יימצאו באזור הפעלת המדמיע, זמן קצר ככל האפשר.

5. א. לא ייכנסו לשטח המזוהם בחומר מדמיע, סוהרים הסובלים מדלקת עיניים כרונית, דלקת עור בשטח גדול על הגוף, מחלות בדרכי הנשימה ומחלות לב.

ב. כאשר חש סוהר צריבה בעיניו, ואינו מצליח לאטום המסכה, עליו לדווח על כך למפקד במקום, לצאת מן השטח הנגוע, לעמוד כשפניו אל מול הרוח, כשעיניו פקוחות, אין לשפשף העיניים ואין לשטפם במים.

ג. סמוך לאחר סיום האירוע, יוחלף צוות הסוהרים שהשתתף בצוות אחר, והסוהרים ייבדקו בדיקה רפואית ויטופלו בהתאם לצורך.

ד. אחר סיום הפעולה, יש להתרחץ היטב במים זורמים ובסבון אלקאלי ולהחליף בגדים, הבגדים המזוהמים יאווררו ויכובסו היטב.

ה. לא יוכנסו האסירים לתא שזוהם בחומר מדמיע, לפני שהתא אוורר היטב, השמיכות יאווררו בשמש. יש לאפשר לאסירים לשטוף את חלקי הגוף שבאו במגע עם החומר המדמיע במים ובסבון אלקאלי.

ו. על רופא/חובש לערוך מיון ראשוני במקום האירוע בקרב האסירים הנוגעים, אסירים עם סיכוי פגיעה גבוה (מחלות ריאה כרוניות, מחלות עיניים) ואסירים עם סימני פגיעה ייבדקו על-ידי החובש מיידית ויטופלו לפי מצבם הרפואי.

ז. אסירים וסוהרים שנפגעו בעת האירוע יימצאו במעקב רפואי 24 עד 48 שעות לאחר מכן.

ח. במרפאה ייערך רישום ביומן הטיפולים על הפעילות הרפואית בעת האירוע וכן בתיקו הרפואי של האסיר, אם קיבל טיפול מרופא.

6. א. לאחר השימוש במסכות יש לרחצם היטב, לשטפם ולייבשם היטב.

ב. המסכות יאוחסנו במקום קריר וחשוך.

ג. תקינות המסכות תיבדק תקופתי על-ידי הנשק.

**אחסון וטיפול
במסכות
ובמכשירי הדמיע**

פרק: 02 - סוהרים	בתוקף מתאריך: 1.5.01
מס' הפקודה: 02.06.00	ת. עדכון אחרון: 13.10.04

ד. שימוש במסנן המסכה יתבצע לפרק זמן של עד 30 דקות ברציפות, לאחר מכן יוחלף המסנן במסנן נקי.

ה. מכשירי הדמיע יאוחסנו במקום קריר ומוצל בעמידה ועל משטחי עץ.

ו. הנשק אחראי לטיפול ואחסון מכשירי הדמיע והמסכות.

7. א. דווח מבצעי: דווח על אירוע שימוש בחומר מדמיע יועבר למרד"מ המחוזי ומרד"מ הנציבות לפי כללי פקודת נציבות 03.09.00 - "דווח אירועים מבית הסוהר".

דיווח

ב. דווח רפואי: דווח רפואי על הפעילות הרפואית בעת האירוע, יועבר בכתב על-ידי אחראי המרפאה לרופא המחוז.

8. א. לאחר כל שימוש בחומר מדמיע, ייערך תחקיר מבצעי לצורך ניתוח האירוע ובדיקה אם השימוש בחומר המדמיע נעשה על פי הכללים.

תחקיר

ב. אם המדובר בשימוש במכשיר הדמיע האישי, ימונה מבצע התחקיר על-ידי מנהל בית הסוהר, עותק מדו"ח התחקיר יועבר למפקד המחוז.

ג. אם המדובר בשימוש במכשיר הדמיע הלא אישי, ימונה מבצע התחקיר על-ידי מפקד המחוז, דו"ח התחקיר יוגש למפקד המחוז.

ד. מפקד המחוז ישקול, לאור התחקיר שקיבל, מינוי ועדת חקירה לחקירת נסיבות האירוע והשימוש במכשיר הדמיע בעת האירוע.

ה. מפקד המחוז ידווח לנציב ולרמ"ל בטחון והאסיר על אירוע של שימוש במכשיר דמיע לא אישי ועל ממצאי התחקיר שנערך.

9. מנהל בית הסוהר יפרסם בהסתמך על כללי פקודה זו, פקודת קבע המקומית שתאושר על-ידי מפקד המחוז.

פקודת קבע

מקומית

הפקודה תפרט את הנושאים הייחודיים לבית הסוהר שלא פורטו בפקודה זו.

10. קצין הביטחון בבית הסוהר יקיים פעולות הדרכה לסגל הביטחוני בדבר כללי השימוש בחומר המדמיע ואופן השימוש במכשירי הדמיע השונים.

הדרכה

11. א. קצין הביטחון יקיים בקרה אחר כמות ותקינות חומרי הדמיע, מכשירי הדמיע והמסכות בהתאם לתקן שנקבע ליחידה, ואחר סדרי האחסון והטיפול בהם בהתאם לכללים.

בקרה

ב. קצין הביטחון המחוזי יכלול נושא זה במסגרת נושאי בקרתו בבית הסוהר.

בתוקף מתאריך: 1.5.01

פרק: 02 - סוהרים

ת. עדכון אחרון: 13.10.04

מס' הפקודה: 02.06.00

גורם ביצוע

12. בבית סוהר: מנהל בית הסוהר
במחוז: מפקד המחוז
בנציבות: רמ"ל בטחון והאסיר
בנושאים רפואיים: קרפ"ר

בתוקף מתאריך: 1.5.01

פרק: 02 - סוהרים

ת. עדכון אחרון: 13.10.04

מס' הפקודה: 02.06.00

נספח א' לפקנ"צ

כללי שימוש סוהר במכשיר דמע

מכשיר דמע לא אישי מודל 5, מיני יעקובסון, רימון דמע.	מכשיר דמע אישי סוג פלפל, סוג 102
באישור מפקד מחוז ובהעדרו סגן מפקד מחוז.	באישור קצין
במקרים חריגים בהם נשקפת סכנה מיידית - מנהל, סגן מנהל או מפקד תורן.	בהעדר קצין במקום האירוע - לפי שיקול דעת הסוהר.